

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilatkozatok stb. intézendők.

Nyilatkozatok soronként 10 kr-ért közölhetők.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak terfogataért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítottak. Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyeg-díj fizetendő.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

A munkás-kérdés.

Ez a kérdés ma már Európa valamennyi államában oly kérdéssé nőtte ki magát, melylyel számolni kell. A mai napon, midőn világszerte munkás-ünnepek, tüntetések vannak, helyén való dolog ez osztály sorsával foglalkozni.

A szociális kérdés a maga tágabb értelmében az emberi kor legrégibb idejére viheto vissza, a mióta t. i. a nyomor és inség létezik, tehát őseredetű.

A nyomor ellensúlyozására, illetőleg enyhítésére való törekvés a szociálizmus két nemet eredményezett: a forradalmi és a keresztényi szociálizmust.

Mind e mai napig azonban egyik szociálisztikus rendszer sem volt képes célzt érni. — Mert a gazdagoknak — bár csak önkéntes — tulságos igénybevétele a szegények javára

egyrészt a termelést csökkentené, a mennyiben apadna a munkáserő iránti kereslet, — másrészt azonban elősegítené a munkás-osztály nagy részének hajlamát a tétlenség és pazar életmód iránt.

Ennek következménye természetesen az lenne, hogy a nyomor fokozott mértékben lépne fel, a felsegült néposztály sokkal mélyebben süllyedne, mint eredetileg volt, mert tudvalevőleg az emberek legnagyobb része sokkal könnyebben bírja el a szegénységet, mint megbecsülni a jólétet.

A különböző szociális rendszerek ezen eredménytelensége, illetőleg azon módok kikutatása, melyekkel tényleg segíteni lehetne a helyzeten, egész irodalmat teremtett csaknem minden művelt államban. Tudósok foglalkoztak e kérdéssel, keresve megoldását.

A tudósokat kormányférfiak követték e téren, mert hisz a legvitálisabb állami érdek: megtalálni a módot, hogy a lakosság szegény részének megélhetése biztosítható és ezzel eleje vétessék egy állandó nagy veszélynek.

A sokoldalú kutatás eredménye azon meggyőződés lőn, hogy a mindinkább terjedő nyomor egyoldalú áldozatok által nem enyhíthető. De igenis szükséges, hogy az állam a maga erejével és hatalmával — és a társadalom minden rétege, szegény és gazdag egyaránt, áthatva legyen azon tudattól, hogy nem a nyomort kell tulajdonképp enyhíteni, hanem lehetőleg eltávolítani annak okait, illetőleg gyengíteni azok hatását — vagyis alapján kell az orvosláshoz fogni.

És itt kezdődik az állam feladata e téren. Bármily eltérőek legyenek a vélemények e feladatok céljaira és terjedelmére nézve, egy sincs, mely felmenteni akarná az államot azon általános kötelezettség alól, hogy úgy törvényhozási, mint közigazgatási uton a nyomor enyhítésére, illetőleg okainak lehető eltávolítására kezdeményezze a működők közre.

A különböző szociális törvények végrehajtása minden államban nagy nehézségekkel járt, a mennyiben eleintén a rendes adminisztratív közegek által akarták azokat végrehajtani és a tényleges végrehajtást ellenőriztetni.

Ez azonban teljes lehetetlenségnek bizonyult s a különböző államok kormányai belátták, hogy ide külön közegek kelljenek.

Igy született, mint a keresztény szociálizmus szülötte, az iparfelügyelői intézmény.

Nálunk tulajdonképp 1880. óta létezik, — de nem azon czéllal, melyre tulajdonképpen hivatott.

Ezen hivatásában csak 1887. óta ismerjük, mely idő alatt működése szervezetlenségének daczára igen áldásosnak mondható.

Most fog ez csak nálunk tulajdonképp szerveztetni. Most fogja csak teljesben törvényes alakját és alapját kapni, t. i. azon törvényjavaslat jogerőre emelkedése által, melyet a kereskedelmi miniszter a napokban terjesztett a ház elé: a balesetek megelőzéséről és az iparfelügyelőkrol.

A törvényjavaslat mindenekelőtt a balesetek megelőzését, majd az iparfelügyelőket és a szankciót tartalmazza. Ezzel ismét egy nagy lépéssel haladtunk előre a munkásvédelmi törvényhozásban, mely tekintetben csak Ausztria és Németország állanak előbb, a mennyiben ott a baleset elleni biztosítás már törvény által van rendezve, míg nálunk ez még rendezésre vár.

Nem akarunk ma már a törvényjavaslat részleteibe bocsátkozni, lesz alkalmunk még erre, a mig törvényerőre válnék. Azt azonban már most szükségesnek tartjuk kijelenteni, hogy szerencsés gondolatnak tartjuk a törvényjavaslatban nyilvánuló azon kapesot, melyet a kereskedelmi miniszter a balesetek megelőzése és az iparfelügyelet között létesített, a mi törvényes kinyilatkoztatása annak,

A „Székelyföld“ tárczája.

Egy kirándulás.

En és két közeli férfirokonom, nem látva még a Szt. Anna tavát, elhatároztuk, hogy azt megnézzük, és pedig úgy terveztük, hogy felkocsikázunk a bűdösi fürdőhöz s onnan intézzük a kirándulást.

Igy történt, hogy egy derült júliusi napon reggeli 9 órakor megérkeztünk a bűdösi fürdő vendéglőjébe, hol reggelit rendelve, egyébbel már nem szolgálhattak, csak tojásrántottával. Ambár ez igen kitünő eledel és utitársaim derekasan hozzá is láttak, de én, egyrészt mert nem igen szeretem a rántottát, másrészt nagyon izgatott lévén, — alig várva, hogy azon szépségéről híres tónál lehessenek — egy falatot sem ettem.

Az ebédet, némi téves adatok alapján, délután egy órára megrendeltük és minden további előkészület nélkül elindultunk a tóhoz.

Az idő kedvező volt annyiban, hogy esőtől nem tarthatunk; a derült égbolozaton egyetlen felhődarabka sem volt felfedezhető. Éppen azért a nap perzselő hevétől még az óriási, évszados fák szétterjeszkedő lombjai sem voltak képesek megvédeni. Borzasztóan izzadtam a tikasztó hőség és

hegymászástól egyaránt, de én ezt fel sem vettem. El voltam ragadtatva, fel voltam lelkesülve az előttem és köröttem feltáruló fenséges látvány által. Eszembe jutott „Rip“. A hol ő elragadtatva kiáltott fel: „Mily isteni szép ez a vidék! Csupa gyönyörűség!“ — az a vidék se lehetett ennél költőibb, gyönyörűbb látvány.

Az erdőnek természetes, de borzalmas vadsága, itt-ott a vihar által egész hosszában kidöntött fák, a villám által sújtott egy-egy bükk-óriásnak megszenesedett csutakjai, mindannyi különböző alakot öltve magára, hol emberi, hol meg vadállati formákban rémitgetve az arra járókat! Oh, egy második kincskereső Rip, sőtét, viharos éjszakán, a le-lecsapó villám fényénél, itt sem szűkölködnék kísértetek látásában.

Aztán egy-egy félrébb eső helyen az ember nem járta sűrű bozóttal benőtt térségek, hova a legnagyobb erőfeszítéssel sem sikerült a sok vadul össze-vissza kuszált ágak miatt bejutnom. És mindezen vadsággal szemben az előttünk elterülő pázsit közül ki-kimosolygott ránk a piros szamóca és ott virultak szeliden a parányi, szebbnél szebb erdei virágok.

Szóval, utunk habár fárasztó, de kellemes volt és majdnem négy órai gyaloglás után megérkeztünk a tóhoz. Annyi szépet, annyi magasztalót hallottunk volt már a tőről, annyiféle képet alkot-

tam képzeletemben róla, hogy szinte lehetetlennek tartottam, hogy látása valami különös benyomással legyen reám. De csalódtam, mert mikor a tavat körülszegélyező hegyek egyikén beereszkedve felcsillant előttünk a tó, egy általános „ah“, mely mindhármunk ajkáról elhangzott, adta jelét meglepetésünknek. És midőn felkiáltásunk, megkeverülve a tavat körülölelő hegykoszorút, szinte ő másodperc múlva tiszta csengő hangon verődött vissza, megint eszembe jutott Rip. Tehát itt van még a regebeli visszhang is! Kíváncsian néztem szerte, hogy nem jön-e repülve az a bizonyos „piczi csolnak, sima tükörén a haboknak“.

Utí társaim azt indítványozták, hogy kerüljük meg a tavat, de én nem voltam hajlandó tervükhöz csatlakozni, mivel kezdtem némi kimerülésfórmát érezni; hisz utunk sokkal hosszabb volt mint gondoltuk, mert majdnem annyi ideig jöttünk, mint a mennyire a terv szerint vissza is kellett volna menni.

Azt mondtam tehát nekik, hogy ők csak menjenek, én addig pihenni fogok. És ott maradtam, ledőlve a puha pázsitra, teljesen egyedül. Minél tovább pihentem, kezdtem kijönni a költői hangulatból és mindjobban éreztem, hogy éhes, de különösen szomjas vagyok. Hiszen tul voltunk a délen és én még se nem ettem, se nem ittam volt. A nap hova-tovább forróbban sütött és az én

hogy az iparfelügyelő az ipari munkás védelmére hivatott állami szakközeg.

Ezen szakközegnek teljesen függetlenné tétele minden hatóságtól s annak alárendelése közvetlenül a miniszternek, garancia az önálló, független működésre, mely ezen szolgálati ág legfőbb kelléke.

A törvényjavaslat nagyjában bizonyára ki fogja elégíteni az érdekelt köröket, a munkaadókat ép úgy, mint a munkásokat. Míg azokra csak igazságos terheket ró s minden tekintetben a méltányosság határai között mozog, — ezeknek védelmét biztosítja azon határig, a melyen túl már csak a baleset elleni kötelező biztosítás következhetik, mely ennek elengedhetlen következménye. Hiszünk, hogy nem soká fog késni.

Ha egyszer ez is meglesz, akkor Magyarország munkásainak nem lesz okuk panaszkodni, mert sokkal jobb helyzetben lesznek, mint a legnagyobb iparállamok: Anglia és Franciaország munkásai.

Üdvözljük Baross kereskedelmi minisztert a törvényjavaslat benyújtása alkalmából, óhajtva, hogy az mielőbb törvényerőre emelkedjék. A törvényjavaslatl szemben bizonyára a képviselőház egyetlen pártjának sincsenek aggályai és remélhetőleg azt mind-egyik örömmel fogadja.

Ő felsége Berlinben. A Berliner Tagblattnak jelentik Bécsből: „Itteni katonai körökben nem ellenőrizhető alakban, de teljes határozottsággal merült fel az a hír, hogy Ferencz József ő felsége jövő június hóban látogatást tesz Berlinben. A hír egy magasabb rangú porosz tisztől származik. E körök úgy vélekednek, hogy Ausztria-Magyarország uralkodója Berlinben ohajt találkozni Umberto olasz királylyal.“

Az országgyűlés munkarendje. Mikor ér véget a költségvetés tárgyalása, midőn még a tárczák java részének és az appropriációs vitának, közbe pedig az újabb indemnitásról szóló javaslatnak kell napirendre kerülni, azt a dodonai jós minden tudománya sem lenne képes megjósolni.

Meg fogják akasztani a budget-vitát a valuta-rendehez ügyében május havában előterjesztendő nagyfontosságú törvényjavaslatok, melyeknek sem előterjesztését, sem sürgős tárgyalását nem lehet elhalasztani, mivel a Reichsrath már készen áll a javaslatok tárgyalására, a halogatás a sikert kockáztatná és mert végre a relációnak tervezett módon való megállapíthatása végett sem tűr e javaslatok tárgyalása halasztást.

Egyelőre három javaslat fog a törvényhozás elé kerülni, u. m. a korona-érték behozataláról, a két állam közt létrejövő pénzverési egyezmény becikkelyezéséről és végre a banktörvény módosításáról. Az államjegyek kibocsátását tárgyaló

negyedik törvényjavaslat tárgyalása későbbre marad.

Ha a valuta-javaslatok letárgyaltattak, a törvényhozásnak egy ígéret sürgős teljesítését kell végrehajtani s ez az állami tisztviselők fizetésének rendezéséről szóló törvényjavaslat. E javaslathoz ezer remény és igény fűződik s letárgyalása annál sürgősebb, mert ha — mint előrelátható — június végéig a javaslat törvényerőre nem emelkedik, akkor a fizetésemelések csak a jövő év elejétől lennének foganatosíthatók.

A valuta-javaslatok tárgyalására fordított idő mennyiségétől függ, hogy a tisztviselők fizetésemelésének ügye elintézhető lesz-e az országgyűlés tárgyalásait megakasztó delegációs ülés szak előtt, vagy utána marad e, de akármiut történjék, a nyári ülésszak befejezte előtt még egyéb lényeges javaslatok alig fognak napirendre kerülni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Viharos jelenetek játszódtak le kedden a házban. Ezt a vihart pedig előidézte a csendőrtisztek — port'epée-ja. A csendőrség tételénél ugyanis most, tizenegy esztendő múlva, felfedezte az ellenzék, hogy a csendőrtisztek ugyanolyan port'epée-t viselnek, mint a közös hadseregbeli és honvédtisztek, t. i. fekete-sárga színűt. Pázmándy Dénes hozta ezt föl s utána indultak többen az ellenzékéről. Beszéltek Bujanovich Sándor a vándor-czigányokról s Nagy István a csendőrségről, de ezeket a szakszerű felszólalásokat tullicziálta a port'epée-vita, a melyben részt vettek Madarász József, Thaly Kálmán, Polónyi Géza és Apponyi Albert gróf.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök ismételt felszólalt s a csendőrség ellen általában fölhozottakra megjegyezte, hogy a közbiztonsági állapotok a csendőrség fölállítása óta sokkal kedvezőbbek az egész országban, mint az előtt. Majd a port'epée-kérdésben kijelentette, hogy a közös hadsereg és a honvédség tisztjei egyforma jelvényeket viseljenek s a csendőrség szintén törvény által van a honvédséghez kapcsolva és ennek alapján a honvédelmi és belügyi miniszteriumok rendelet útján állapították meg a csendőrség jelvényét. A csendőrtiszteknek áll érdekében, hogy ugyanolyan jelvényeket hordjanak, mint a honvédtisztek, hogy ezekkel hasonló tekintélyben is részesüljenek.

A miniszterelnök kijelentései nem elégitették ki az ellenzékét s Polónyi és Apponyi határozati javaslatokat nyújtottak be a csendőrség port'epée haladéktalan megváltoztatására. Horánszky Nándor és Ugron Gábor siettek még olajat önteni a szenvedélyek föllángoló tüzeire s az elnök rendkívüli zaj közepette függesztette fel öt percre az ülést.

A szünet után Rónay János szólalt föl s meg-

jegyezte, hogy az ellenzék azt a taktikát követi, hogy meglepetést akar csinálni a szabadelvű pártra nézve, ezt a taktika nem fogja zavarba hozni. Tizenegy éve nem látott senki hazaárlást a csendőrség port'epée-ban, nem lehet tehát abban látni ma sem.

Pulszky Agost előadó az ellenzék kellemetlenkedő lármája közepette, de ettől meg nem akadályozva fejtegette a csendőrség jelvényeinek kérdését. Kiemelte, hogy annak idején a ház helyeselte, hogy a csendőrség a honvédséggel szerves kapcsolatba hozassék, s a tényleges állapot is teljesen megfelel a törvényben kontemplált intézkedéseknek, a honvédelmi miniszterium közös névkönyvet adott ki a honvédségről és csendőrségről s így e kapcsolat konzekvenciája a hasonló jelvény is.

Nagy zajjal vette kezdetét a névszerinti szavazás, melyet Apponyi és Polónyi egyesített határozati javaslatára kért az ellenzék. Az eredmény az lett, hogy 133 szavazattal 98 ellenében a ház elvetette a határozati javaslatokat.

A belügyi tárcza további részletes vitájában Remete Géza, Thaly Kálmán, Ugron Gábor és Polónyi Géza azt javasolták, hogy a hivatalos lap közölje az összes országgyűlési beszédeket. Szapáry Gyula gróf miniszterelnök, Szalavszky Gyula államtitkár és Pulszky Agost előadó kifejezték az ellenzékben, hogy óriási költségbe kerülne ez intézkedés s hogy a hivatalos lapnak különben is egyéb feladata van, mint politikai beszédeket közölni.

Szerdán folytatták a belügyi tárcza budgetjének részletes tárgyalását. Horváth Gyula, Csánády Sándor és Endrei Gyula azt javasolták, hogy a hivatalos lap az országgyűlési beszédeket közölje. Kék Lajos a tüzőltő intézményre hivatva a kormány figyelmét, mire Szapáry Gyula gróf miniszterelnök megjegyezte, hogy a tüzőltás állandó gondoskodás tárgyát képezi.

Eötvös Károly a miatt emelt panaszt, hogy a választási lajstromokat az ellenzéki embereknek nem adják ki.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök megjegyezte, hogy a választói névsorok bárki által betekintethetők; kiadásuk azonban a lemásolás miatt több akadályba ütközik; de a miniszterelnök intézkedett a kiadás megkönnyítése iránt is.

Többen figyeltek még e kérdéshez, mire Szalavszky Gyula államtitkár, Belicska Béni és Rónay János szolgáltak rektifikációkkal.

A tétel megszavazása után Polónyi Géza a házszabályokhoz szólott s hibáztatta, hogy a szavazatok megszámllálása alatt jött több szabadelvű párti képviselő az ülés terembe.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök megjegyezte, hogy több ellenzéki képviselő is jött be ugyanekkor a terembe s különben is a kérdést, hogy a szavazás alatt szabad e bejönni, majd akkor lehet fölvetni, ha a házszabályok módosíthatnak.

szomjuságom kezdett elviselhetetlen lenni. Szomjaztam, égetően szomjaztam, és ha felkiáltásomra az a regebeli tündér előállt volna, ki Ripnek inni adott, kínálva egy pohár vizet, nem haboztam volna fenéig üríteni, ámbár én már tudtam, hogy husz évig kellene a víz kiívása után aludnom.

Ha a tóból innám! — gondolám magamban — hiszen olyan kristálytisztá vize van! Hamar ledobtam cipőmet és harisnyáimat azon szándékkal, hogy bemegyek a tóba és kezemmel merítve inni fogok. De alig hajoltam le, hogy szándékomat végrehajtsam, egyszerre minden oldalról két-három piócza bukácsolt a víz színére. Elfeledtem a szomjuságot és ijedten futottam a partra cipőim után; de — oh, borzalom! — lehetetlen volt hozzájuk nyulnom, cipő és harisnya el volt lepve tücsök nagyságu apró békákkal.

Isténem, mit tegyek?! Hozzájuk nem mertem nyulni és meztelen lábaimmal a földön állani is félttem. Kaptam magam s egy meglehetősen magas és széles bokor tetejébe felkucorodtam s a bokor tetejéből kissé előrehajtott testtel néztem a tóba, néztem annak mélységes fenekére. Azt hittem, hogy ha figyelmesen nézem, a tó mélyében bizonyosan meglátom a hétfejú sárkányt is, a mint reám mind a hét száját tátogatja. És láttam benne a mosolygó, felhőtlen kék eget és azt a kék foltot,

mely mint egy kiczirkalmazott kör előttem feküdt, körülölelte egy gyönyörű, fenyők és bükkökkel benőtt hegykoszorú. Ott lengtek előttem az óriási hegycsucok, a légben ingadozó, suhogó falombokkal. Fel volt fordulva az egész világ; a hegyek csúcsaikkal és a fák lombos ágaikkal álltak lefelé.

Láttam egy női alakot is ülni egy rengő bokor tetején; két kezével az ágakba kapaszkodva, ott csüngött borzas fejjel és onnan nézett velem szembe komikusan kétségbeesett arccal. Ez én voltam. Ijedten, éhségtől, szomjuságtól gyötörtetve ültem itt s most csak az volt egyedüli ohajításom, hogy társaim minél előbb visszajöjjenek.

Mintegy félórát ülhettem ezen szánandóan nevetséges helyzetben, midőn ime, egyszerre előtttem állt a tündér. Nem oly szép, nem oly fiatal, nem is oly ruhátlanul ruházkodva, mint ahogy én azt a Rip előadásában láttam, hanem szöttes ruhába, székelyesen öltözve, egy jámbor öreg asszony alakjában, ki szívélyesen kínált:

— Tessék instálom bikszádi borvizet inni; egy krajczár egy pohárral.

— Adja ide, édes néni, a korsót, hogy huzzak egyet belőle; nem merek leszállni meztelb a földre.

— Hát hova tette instálom a topánkát?

Elmondtam szomorú esetemet és ő megszánva elhozta a cipőt és harisnyáimat, előbb megtisztítva azokat az apró szörnyetegektől.

Midőn társaim megérkeztek, vigan siettem eléjük, egészen felfrissülve az előbb élvezett üdítő borviztől. A korsó tartalmát ők aztán egy cseppig kiürítve, a tündért illően megjutalmaztuk és elindultunk visszafelé.

De minél tovább jöttünk, rajtam mind jobban erőt vett az éhség. Hiába akartam most is olyan Rip-féle hangulatokba esni, sehogy sem sikerült. Hanem most annál többször jutott eszembe a „Genuai dudás“-ból az a jelenet, mikor a szakácsné kedveskedő hangon kérdezi az ingyencz dudástól:

— Szeretted az omelettet?

— Oh igen!

— Hát a nyulderék-cotelettet?

— Oh igen!

Én lefőzném most lelkesült felkiáltásommal a genuai dudást, és milyen szívesen elfogadnék a kérdezettek bármelyikéből egy adagot! De fájdalom, itt nem volt a ki minket kínálgasson, és nekem gyalogolnom kellett tovább, az éhségtől mindinkább kimerülve. Társaim nem panaszkod-

Szinay Gyula, Remete Géza és Kun Miklós be-szélték még a belügyi budget részleteihez.

Következett az indemnitás tárgyalása, melyet Hegedüs Sándor előadó ajánlott elfogadásra.

Különfélék.

— Székelyföldi iparmuzeum. A székely művelődési és közgazdasági egyesület által Maros-Vásárhelytől létesített Székelyföldi iparmuzeum számára Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter támogatása mellett állandó csarnokot építenek. Az épület, mely a múlt év folyamán földel alá hoztatott, ez év szeptember 1-ére készen is lesz. A muzeum az új helyiségben szeptember hó folyamán fog berendeztetni és október első felében fog megnyitni. Különös súlyt fektet az egyesület a megnyitásra, melyre meg fogja hívni Baross Gábor kereskedelemügyi minisztert, a székely vármegyéket és városokat, valamint az érdekelt köz-művelődési intézeteket, iparos-társulatokat és egyesületeket stb. A székely-egyesület ugyanakkor közgyűlést is tart, melynek főbb tárgyát a muzeum további fejlesztésének és hasznosításának kérdése fogja képezni.

— Gyermekmulatság. Altorjáról írják lapunknak: Szép és emlékeztető társas összejövetelt rendezett községünk derék segédlelkése a hó 19-én, azaz Gergely napján, a gyermekek örömeire és a szülők gyönyörűségére. A község ház nagytérme, hol a mulatság kezdődött, szűk volt a mulató apróság és a szülők befogadására, s később, midőn az ég földérült, a szabadban folytatuk a kedélyes mulatságot, mely délután öt óráig tartott, s melyet kitünő segédlelkésünk Fekete Imre ur saját költségén rendezett. Ugy a gyermekek, mint a jelenvolt szülők azzal az őszinte ohajjal távoztak a mulatság színhelyéről, hogy adjon az Isten minden községnek ily áldozatkész, a népnevelés ügyét szíven hordó segédlelkészt s akkor az egyház és a haza fényre derül.

— Pör a borszéki fürdőért. Évek óta foglalkoznak a bíróságok azokkal a vitás kérdésekkel, a melyek Borszék tulajdonjoga tekintetében Ditrő és Szárhegy székely községek képviselőtestülete és közbirtokossága között felmerültek. A hatalmas székely birtokot, Borszéket, a hozzátartozó havasokkal együtt, mint oszthatatlan és elidegeníthetetlen közös birtokot, a kuria a két község székely közbirtokosságának ítélte oda. Nemsokára az a kérdés merült fel, hogy az arányosítás kulcsának megállapításáig ki kezelje a fürdő jövedelmeit. A csikszeredai kir. törvényszék a fürdő ügyeinek vezetését a székely közbirtokosok közül választott direktoriumra akarta bízni, de mert ezt a határozatot megfellebbezték, a maros-vásárhelyi kir. tábla a birtokkezelést a két község képviselőtestületére bízta, dacára annak, hogy a kuria a vagyont a székely közbirtokosságnak ítélte oda. Végre a kuria III. polgári tanácsa

tak, mert végre is ők férfiak voltak, aztán ők jól is reggeliztek volt a tojásrántottából; de én nem ettem semmit, de semmit. Még a mi némi reményt és erőt adott, az volt, hogy a vendéglőben vár reánk a megrendelt ebéd és ott kárpótolni fogom magam egész napi koplalásomért.

Végre délután 4 óra tájban visszaérkeztünk a vendéglőhöz. Az volt első teendőm, hogy a megrendelt ebédet előkérjem, és képzeljék önök, a vendéglősné sajnálkozva adja tudunkra, hogy időközben érkezett vendégeknak azt már eladta; hanem ha parancsoljuk, mást készít. És várni kellett még egy egész óráig, a míg valami enni-valóhoz juthattunk, hanem akkor evés közben ünnepélyesen felfogadtam, hogy soha többé nem megyek a Szt. Anna távhoz.

A ki pedig kedvet érez a kirándulásra és azt akarja, hogy utja mindig emlékeztető maradjon előtte, az csinálja utánam a fentírtakat; induljon el reggeli nélkül és gyalogoljon 7 órát hegynek fel, hegynek le, tikkasztó melegben, a nélkül, hogy egy falatot evett volna: biztosítom róla, hogy utját nem fogja egyhamar elfelejteni.

Hilária.

szerdán ítélte a borszéki fürdő jövedelmének arányosítása dolgában s a birtokterületi kulcs alkalmazását rendelte el, vagyis azt, hogy a jövedelmekből ki-kí területrészeinek arányában részesedjék.

— Májális Altorján. Az altorjai róm. kath. olvasó-kör május 15-én saját alapja javára májális rendez. A mulatság kezdete d. u. 1 órakor ifj. Márton Károly csikafalvi kertjében, folytatása este a község háza nagytermében.

— A népdal a népiszkolákban. A tanítóok országos bizottságának népnevelői osztálya fontos ülést tartott a hó 30-án Budapesten az új városháza társalgótermében. Azt vitatták meg, hogy a népiszkola mit tegyen a magyar népdal ápolására, különösen a vegyesajku községekben. A daltársulatok a középosztály és a felnőttek közt terjesztik a magyar népdalt, az alsóbb néposztály, különösen ennek serdülő fiatalága közt — mint a gyűlés javaslattevői igen helyesen gondolják — az iskola terjesztheti leg sikeresebben a magyar dalt. A terjesztésnek egyik első feltétele persze az, hogy a rózsám, galambom gondos elkerülése kedvéért nem szabad sületlen verseket szabni a magyar melódiákra, ilyenféléket:

„Bujdosik tisztelt nagybátyám valahol,
Ahol még a dalos madár sem dalol...“

vagy:

„Szeretnék szántani, hat ökröt hajlani,
Ha nővérem jönne az ekét tartani.“

— A vöröskereszt-egyletek V. nemzetközi konferenciáján, mint Rómából táviratozzák, kedden tárgyalták a magyar vöröskereszt-egyesület által kitűzött kérdéseket, és pedig azon kérdést, hogy a vöröskereszt-egyletek miképpen vegyenek részt a hadseregek békebeli nagyobb hadgyakorlatain, gróf Csekonics Endre adta elő, míg azon javaslatot, mely szerint egy a hadseregek, mint a vöröskereszt-egyletek kötelességei háború esetén kivétel nélkül sterilizáltassanak, dr. Farkas László főorvos indokolta. Mindkét tárgy hosszabb eszmecsere adott okot, és különösen a hadgyakorlatokon való részvétel kérdése képezte vita tárgyát, melyben résztvettek a francia, olasz, szász, bajor és orosz küldöttségek tagjai. A konferencia a két kérdést lényegben magáévá tette, csak a kivételre nézve állapított meg néhány módosítást. Ugyancsak elfogadta a konferencia a magyar képviselők javaslatát az Augustus-alap mikénti felhasználása ügyében. Az ünnepélyek, melyeket az olasz király, a római főpolgármester és az olasz vöröskereszt-egyesület elnöke a konferencia tagjai számára eddig rendezett, rendkívül fényesek voltak. A magyar kiküldötteket, úgy mint Csekonics Endre grófot, Latinovics Ernőt és dr. Farkas Lászlót, mindenütt igen szívélyesen fogadták és nevezettek magyar diszruhájára a tisztelgésnek előnyösen vált ki.

— Frou-Frou patkánya. Szacsavayné Boér Emma asszony, a nemzeti színház tagja, a napokban Kolozsvárra vendégszerepelt. Frou-Frou ban lépett fel a minap. Éppen a végső nagy jelenet következett: Frou-Frou haldoklása, a mikor — mint a „Kolozsvár“ írja — a szomorú hangulatot egyszerre nagy nevetés szakította meg. A többség megbotránkozva tekintett először a közönségre, aztán a színpadra s erre maga is kacagásban tört ki. Mialatt Frou-Frou elegáns nyögdecéssel esd bocsánatot, azalatt a színpad mélyéből előtűnt egy jól táplált patkány és óvatosan sompolygott Frou-Frou és társai felé. A színpadi hatást természetesen a patkány dominálta. Elromlott a legszebb drámai jelenet, mert mindenki azt nézte, hogy mit csinál a patkány. A förtelmes humorista meg lehetett elégedve a hatással, mert mikor már a földszinti közönség elcsöndesedett, megszólalt egy meghatott karzati hang: „Néz-zétek a gonosz asszonyt! Már ki akarják kezdeni a patkányok!“

— Edison és a jövő háború. Edison a minap ezt mondta Bigelow amerikai politikuskának: „Nem értem, hogy az európai hatalmasságok miért törik mindig a fejüket drága és hasznavehetetlen romboló eszközök kitalálásán. Ha én a német császárnak lennék, egy csöppet sem félnék az orosz háborútól.“ — „Hogyan?“ kérdé Bigelow. — „Igen egyszerűen. Épp e napokban tökéletesbítetttem egy kis szerkezetet, melynek segítségével a hajók az irányító által maguk kormányozhatják magukat. A dolog éppenséggel nem bonyodalmas. Olyan irányba fordítom a hajót, a minőbe akarom; a mágnesűt finom szerkezet köti össze a kormány-nal. Minden legkisebb eltérést a mágnes igazít meg s helyes irányba tereli a hajót. E készüléket a torpedókra is lehet alkalmazni; sőt használható a kilőtt golyók irányzására. A léghajókról és repülőgépekről nem szölok, mert semmit sem ér az olyan masina, mely a szelek játéka. Azt mondják, hogy a repülőgépeknek a természetet kell utánözni; vagyis csak úgy röpkölhet mint a madár vagy bogár. Én az én repülőgépet a levegőbe ereszttem tetszés szerinti szög alatt. Elektromos motora szárnyakkal kormányozza s kísérleteim azt bizonyítják, hogy ötven mérföldre fekvő helyekre

könnyen elszállíthatok vele ötszáz font dinamitot, mely aztán felrobban. New York ide 13 mérföldre van; vállalkozom, hogy innen felrobbantok benne bármely mennyiségű dinamitot. „Bárcsak háború lenne“, mondá végül ragyogó szemmel, „hogy érvényesítsem találmányomat.“ — „De mit csinálna, ha ön lenne a német császár?“ kérdé Bigelow. „A háború kezdetéig őrizném titkomat. S még a háború kitörésekor sem árulnám el. Katonai arzenálokban készülné a gép, mely dinamitzáporral árasztaná el az ellenséget.“

— A párisi esküdtszék ápril 27-én ítélte a dinamitos anarkisták Ravachol és társai ügyében. A tárgyalás éjfél után három óráig tartott. Az állam-ügyész halálbüntetést kért a vádlottakra. Éjfél után 1 1/2 órakor értek véget a védőbeszédok, melyekre az államügyész nem felelt. 1 óra 35 perczkor vonult vissza az esküdtszék tanácskoznia. 3 óra volt, mikor halotti csendben újra bevonultak a terembe. Visszafojtott lélekzettel lesté egy a törvényszék, mint a hallgatóság az ítéletet, melyet az esküdtek elnöke hirdetett ki. Az ítélet Ravacholra és Simonra kimondja a bűnöst, de kéri az enyhítő körülmények beszámítását. A másik három vádlottat az esküdtek teljesen felmentették. A törvényszék Ravacholt és Simont az esküdtszék verdiktje alapján élethosszig tartó kényszer-munkára ítélte. A vádlottak az anarkia éltetésével feleltek.

Felölös szerkesztő és kiadó tulajdonos:

Dobay János.

Hirdetések.

Menyasszonyi selyemruhákra való selymeket fekete, fehér és creme színekben, simát és damasztot méterenkint 45 krtól 16 frt 65 krig (mintegy 300 különböző fajtában) szállít egyes öltönyökre vagy egész végekben is postabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. és kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba intézett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

Árverezési hirdetmény.

Alólírott közhírré teszem, hogy Uzonban 728. sz. telekjegyzőkönyvben jelzett vendéglőmet szabad kézből f. évi május hó 15-én el fogom árvereztetni.

Venni szándékozók előlegesen értekezhetnek a tulajdonosnál Kézdi-Vásárhelyt.

Jancsó Sándor.

Hirdetés.

A kézdivásárhelyi takarékpénztár — további intézkedésig — folyó 1892. év július 1-től váltó, jelzálog és előlegre 7% kamat felszámítása mellett nyújt hitelt. A betéti kamatlábat 4%-ban állapítja meg és a betét után az állami adót az intézet hordozza.

1-3

Az igazgatóság.

Horgony Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölő csusz, köszvény, tagszagatás stb. ellen legjobban ajánlhatjuk a t. cz. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr és a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Csak horgonnyal valódi!

RUHA-SZÖVETEK

A magas klórus számú Peruvia és Dooking. Cs. és kir. k. hivatalnokok részére szabályozott maradványok, ugyancsak tisztos, formások részére. Billard és játékszaktalokhoz posztok, vadaskabátok, 4-11 trüszs. A ki értékes, tisztességes és tartós, tisztá gyapjú szövetet a nem olcsó rongyot alár vásárolni, a mely a megvárakozás díjra sem érdemes, az forduljon.

Stikarofsky Jánoshoz Brünnben.

Több mint fél millió értékű posztó-raktár.
A continens legnagyobk elküldési
üzlete.

Figyelemztetés! A t. közönség óva intetik az oly
csegekötől, kik 310 méteres, ugynevezett "maradvá-
nyok" és "szelvények" mint szalonörményeket ki-
nálnak. Már ezen egyforma hosszmenyiségben lát-
ható a szelvény, mert ilyen maradványok dívből
kiment, áronniot és eladással árából vannak
elosztva.

Ilyen személt árucikkok, a melyek 2. és 3. kőből
vároltatnak össze, barna és szék meg a
vételnek.

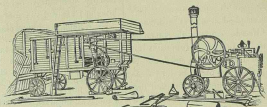
Elküldés utánvétel, 10 frton felül bérmentve.

Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz és
francia nyelven. 14-20

Első magyar gazdasági gépgyár

részvénytársulat

BUDAPESTEN, Gyártelep: külső váci-ut 8. szám.

9-10

Ajánl hazai gyártmányu

GYZSÉPLŐ-KÉ SZLETEKET,
valamint mindenneul

gazdasági gépeket

és talajmívelő eszközöket,

különösen ugy könnyű, mint kötött talajhoz alkalmas legujabb rendszerű

SORVETŐ-GÉPEKET.

Árjegyzékek kívánatra készséggel küldetnek.

Magyar királyi állanvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d.

Érvényes 1891. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1891. október hó 1-től.

A l l o m á s o k				A l l o m á s o k			
	Vegyes vonat	Sze- mely- vonat	Gyors- vonat		Vegyes vonat	Sze- mely- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglo)	(érk. ind.)			Kis-Kapus (vendéglo, elágazás N-Sze- ben felé)	(érk. ind.)	12.59 1.18	
Brassó (vendéglo)	(érk. ind.)	7.23 7.47	2.48	Tóvis (vendéglo, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	12.58 2.49	8.07
Botfalv	"	5.07 5.36	8.08 8.33	Nagy-Enyed	(érk. ind.)	1.08 1.35	4.47
Földvár	"	5.36 5.42	8.33 8.37	Kocsárd (vendéglo, elágazás Maros-Vá- sárhely felé)	"	2.21 2.31	4.50 4.52
Mogyorós	"	6.02 6.09	8.57 9.04	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.08 3.18	5.30 5.39
Ápoca	"	6.26 6.36	9.30 9.46	Kolozsvár (vendéglo)	(érk. ind.)	5.14 5.23	8.52 8.59
Kőpocz	"	7.12 7.33	9.59 10.30	Nagy-Várad (vendéglo)	(érk. ind.)	6.04 10.44	7.40 11.51
Agostonfalva	"	7.52 8.23	10.36 11.03	Budapest	(érk. ind.)	11.04 6.35	12.09 8.40
Alsó-Rákos	"	8.46 8.53	11.19 11.29				7.30
Homoród	"	10.09 10.09	12.37 12.37				
Kacsa	"						
Bene	"						
Erded	"						
Héjásfalva (elágazás Sz.-Udvarhely felé)	"						
Segesvár (vendéglo)	(érk. ind.)						
Medgyes	(érk. ind.)						

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5.15 perczkor.

Brassó—kézdivásárhelyi vasut.

Érvényes a megnyitás napjától.

Kézdi-Vásárhely				Brassó			
indul reggel	4.00 d. u.	2.45		indul reggel	8.30 d. u.	3.10	
Imecsfalva	"	4.17	3.02	Szécs-Hormány	"	8.49	3.29
Páva-Zabola	"	4.34	3.19	Prásmár	"	9.13	3.53
Kovácsna	"	4.47	3.32	Kökös	"	9.26	4.06
Barátos	"	5.17	4.02	Uzon	"	9.43	4.23
Nagy-Borosnyó	"	5.38	4.18	Kilyén	"	9.58	4.38
Eresztvény	"	5.52	4.37	Sepsi-Szentgyörgy	"	10.23	5.03
Sepsi-Szentgyörgy	"	6.32	5.17	Eresztvény	"	10.51	5.31
Kilyén	"	6.43	5.27	Nagy-Borosnyó	"	11.13	5.53
Uzon	"	7.00	5.45	Barátos	"	11.42	6.23
Kovácsna	"	7.13	5.58	Páva-Zabola	"	12.00	6.41
Páva-Zabola	"	7.30	6.15	Kovácsna	"	12.13	6.53
Imecsfalva	"	7.50	6.35	Imecsfalva	"	12.28	7.08
Prásmár	"	8.08	6.53	Kézdi-Vásárhely	érk. délután	12.46 este	7.26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.